

Niitty-hanke 2018–2020

<https://projects.tuni.fi/niitty/>

www.facebook.com/niittyhanke/

Niitty – Vertaisohjattu
perhevalmennusmalli maahanmuuttajille

Projektipäällikkö Irmeli Nieminen. E-mail: irmeli.nieminen@tuni.fi

Asiantuntija Anna Aikasalo. E-mail: anna.aikasalo@tuni.fi

Asiantuntija Jasmin Kaljadin. E-mail: jasmin.kaljadin@tampere.fi

Lähteet ja lisätietoa:

Vuorotellen–opas vuorovaikutukseen ja kielen kehityksen alkuvaiheisiin
<https://papunet.net/tietoa/fileadmin/muut/Esitteet/Vuorotellen.pdf>

Lue lapselle: <https://luelapselle.fi/>

Aivoliitto: Puheen ja kielen kehitys

<https://www.aivoliitto.fi/kommunikaatiokeskus/kehityksellinenkieliharjo/puheen-ja-kielenkehitys/>

Kuvat: www.pixabay.com

LAPSEN PUHEEN KEHITYS MONIKIELISISSÄ PERHEISSÄ

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

TAMPEREEN KAUPUNKI

JOKAISEN LAPSEN KIELI JA PUHE KEHITTYVÄT OMAAN TAHTIINSA

Lapsi oppii puheen tavallisessa arjen vuorovaikutuksessa: kun lapselle puhutaan ja lasta kuunnellaan.

Lapsen kanssa leikkiminen, pelaaminen, laulaminen ja lukeminen tukevat puheen kehitystä.

JOKAINEN LAPSI KEHITTYY OMAAN TAHTIINSA!

NIMEÄMINEN

Nimeä ja toista tuttujen esineiden nimiä. Näin lapsi oppii sanoja ja niiden merkityksiä.

LEIKKIMINEN JA PE- LAAMINEN

Lapsi voi turvallisesti leikin avulla harjoitella asioita yhdessä aikuisen kanssa.

LAULAMINEN

Lapselle laulaminen on hyvä keino tukea puheen kehitystä.

Laulaminen myös voi rauhoittaa lasta. Isomman lapsen kanssa voi yhdessä laulaa tuttuja lauluja.

ARKISET TILANTEET JA JUTTELU

Ota lapsi mukaan arkisiin asioihin, esimerkiksi ruoanlaittoon tai siivoukseen.

Yhdessä tekeminen on mukavaa ja samalla voi lapsen kanssa jutella.

LAPSEN KANSSA SOPIVIEN OHJELMIEN KATSOMINEN

Lapsille tehdään paljon opettavaisia ohjelmia. Ohjelmat eivät saa viedä liikaa aikaa esimerkiksi leikkimiseltä tai ulkoilulta.

PÄIVÄHOIDON ALOITTAMINEN

Lapsi oppii uuden kielen kokopäivähoidossa noin 1,5-2 vuodessa.

JOS SINULLA NOUSEE HUOLI LAPSESTASI,
PUHU ASIESTA NEUVOLASSA!

MITEN VOI TUKEA LAPSEN PUHEEN KEHITYSTÄ

Lapsen puheen kehityksen tukeminen alkaa varhaisesta vuorovaikutuksesta. Kun lapsi kokee olonsa turvalliseksi, hän voi kehittyä.

LUKEMINEN

Lapselle lukeminen kehittää lapsen taitoja, mielikuvitusta ja tunneälyä. Vauva nauttii kuva- ja lorukirjoista. Isommat lapset nauttivat, kun luetaan satuja ääneen. Kirjojen lukeminen lapselle tukee puheen kehitystä, mutta on myös läheisyyttä ja yhteinen ilo.

PÄIVITTÄISET HOITOTILANTEET

Lasta rauhoittaa, kun vanhempi puhuu rauhallisella äänellä. Samalla lapselle puhuminen tukee kehitystä ja itsetuntoa. Kerro lapselle, mitä tapahtuu.

VARHAINEN VUOROVAIKUTUS TUKEE LAPSEN PUHEEN OPPIMISTA

Vuorovaikutus vauvan kanssa alusta lähtien on tärkeää.

Vauva oppii tuntemaan itseään ja muita.

Vauva viestittää tarpeistaan.

Vauvalle vastaaminen (juttuleminen, hoivaaminen, syli, silittäminen, katsekontakti) tukee kehitystä.

Varhainen vuorovaikutus on lapsen ja vanhemman yhdessä tekemistä ja yhdessä olemista vauvan ensimmäisinä vuosina.

Varhainen vuorovaikutus luo turvaa lapselle

PUHEEN KEHITYS

ALLE 1-VUOTIAS

- Reagoi ääniin ja omaan nimeensä, seuraa aktiivisesti ympäristöään
- Käyttää ilmeiltä, eleitä, ääntelyä ja itkua ilmaistakseen itseään
- Jokeltelee tavuin (esimerkiksi ma-ma)
- Tutustuu maailmaan suun avulla: esineiden maistaminen, imeskely ja pureskelu

1–2-VUOTIAS

- Ymmärtää puhetta enemmän kuin itse puhuu
- Sanoo yleensä ensimmäiset sanansa noin vuoden iässä
- Sanoo ensimmäisen lauseensa noin 2-vuotiaana, oppii paljon uusia sanoja
- Noudattaa ohjeita ja kehotuksia
- Matkii erilaisia sanoja

2–3-VUOTIAS

- Sanoo useita sanoja sekä enemmän lauseita
- Puhuu ymmärrettävästi
- Ääntämisvirheet vielä yleisiä

MONIKIELISYYS

Lapsi voi oppia kaksi kieltä joko samaan aikaan tai peräkkäin.

Äidinkieli opitaan kotona. Vanhempien merkitys äidinkielen oppimisessa on suuri.

Jos vanhemmilla on eri äidinkielet, kummankin vanhemman tulisi puhua omaa äidinkieltään lapselle.

Äidinkieli on myös tunteiden ja ajattelun kieli.

Hyvä äidinkielen taito helpottaa muiden kielten oppimista.

Ole ylpeä äidinkielestä ja puhu sitä lapselle!

